

Islamin ja kristinuskon näkemykset Jumalasta

Otsikon kysymykseen ei ole yksiselitteistä vastausta, jo siitäkin syystä, että kysymys itsessään on huonosti asetettu. Ei ole olemassa erikseen kristittyjen jumalaa ja muslimien jumalaa, vaan vain erilaisia näkemyksiä Jumalasta, joka kummankin uskonnon mukaan on yksi ja ainoa. Paremminkin voidaan kysyä, missä määrin islamilla ja kristinuskolla on sama käsitys Jumalasta. Mitä yhtäläisyyksiä ja eroja niiden jumalakäsityksissä on?

Kristinuskoa ja islamia yhdistää ennen kaikkea monoteismi, usko yhteen Jumalaan. Niitä ja juutalaisuutta kutsutaankin usein ”kolmeksi monoteistiseksi uskonnoiksi”. Sekä islamin että kristinuskon mukaan Jumala on ikuinen ja kaikkivaltias, oikeudenmukainen ja armollinen, riippumaton ajasta ja paikasta, mutta toimii kuitenkin luomassaan maailmassa ja on lähellä ihmisiä. Kristityille on luonnollista hyväksyä suurin osa ns. ”Jumalan kauneimmista nimistä”, joilla islamissa kuvataan Jumalan ominaisuuksia (ks. traktaatti nro 5). Molemmissa uskonnoissa uskotaan myös, että Jumala on maailman Luoja, että hän on puhunut ihmisille profeettojensa kautta ja että hän tuomitsee ihmiset aikojen loppussa viimeisenä päivänä.

Kristinuskon ja islamin jumalakäsityksillä on myös eronsa. Kristityille Jumala on rakastava

Isä, mutta muslimeille tällainen ilmaus on vieras, vaikka he uskovatkin, että Jumala on armollinen, anteeksiantava ja myötätuntoinen. Kristinuskon korostaa, että Jumala on Rakkaus, islam puolestaan, että hän on Armelias Armahtaja.

Merkittävimmät erot islamin ja kristinuskon jumalakäsitysten välillä liittyvät Jeesuksen asemaan ja kristilliseen oppiin Jumalan kolmiyhteydestä. Kristinuskon erottaa muista uskonnoista usko siihen, että Jeesuksessa Kristuksessa Jumala tuli ihmiseksi ilmoittaakseen itsensä ja pelastaakseen ihmiset synnin ja kuoleman valasta. Juuri tämä usko on johtanut kristityt myös vakaumukseen, että yhdellä Jumalalla on kolme persoonaa, Isä, Poika ja Pyhä Henki. Maailmassa kolmiyhteinen Jumala toimii Luojana, Lunastajana ja Pyhittäjänä.

Muslimit puolestaan eivät voi hyväksyä ajatusta, että Jumala tulisi ihmiseksi, koska islamin mukaan Jumalan ja luodun maailman välillä on ylittämätön raja. He eivät myöskään näe sille mitään tarvetta, sillä islamissa ei uskota ihmiskunnan lankeemukseen ja pelastuksen tarpeeseen. Muslimit kunnioittavat Jeesusta yhtenä Jumalan lähettämistä profeetoista, mutta he pitävät häntä kuitenkin vain Jumalan luomana ihmisenä. Tästä seuraa, ettei islam myöskään hyväksy kristillistä oppia Jumalan kolmiyhteydestä, vaan katsoo sen olevan ristiriidassa Jumalan ykseyden kanssa. Islamin mukaan Jumalassa

ei voi olla mitään sisäistä moninaisuutta tai erotelua persooniin, vaan hän on aivan yksinkertaisesti yksi.

Yhteinen usko Jumalaan?

Voidaanko sitten sanoa, että kristittyjä ja muslimeja yhdistää yhteinen usko Jumalaan? Kummassakin yhteisössä tähän annetaan erilaisia vastauksia.

Islamissa uskotaan, että juutalaiset ja kristityt ovat saaneet Jumalalta pyhiä kirjoja ennen islamin syntyä. Tältä pohjalta muslimeille on luonnollista ajatella, että opillisista eroista huolimatta kristittyjen ja muslimien Jumala on yksi ja sama. Tämä ajatus esiintyy Koraanissakin:

”Väitelkää Kirjan saaneiden kanssa sovinnollisesti – tämä ei koske niitä jotka tekevät pahaa – ja sanokaa: ’Me uskomme siihen, mitä meille on lähetetty ja mitä teille on lähetetty. Meidän Jumalamme ja teidän Jumalanne on yksi, ja me alistumme Hänelle.’ ”
(Koraani 29:46)

Osa muslimeista on kuitenkin sitä mieltä, että kristityt ovat luopuneet alkuperäisestä yksijumalaisesta opetuksestaan uskoessaan Jeesuksen jumaluuteen ja Jumalan kolmiyhteyteen. Monilla on jopa sellainen virheellinen käsitys, että kristityt itse asiassa uskovat kolmeen erilliseen

jumalaan. Tämän näkemyksen mukaan edellä mainitut Koraanin sanat eivät enää päde nykyisiin kristittyihin, eikä yhteisestä jumalauksesta siis voida puhua.

Kristityt puolestaan eivät löydä Raamatusta suoria viittauksia islamiin, koska islam on kristinuskon jälkeen syntynyt uskonto. Kristittyjen erilaiset arviot islamin jumalakäsityksestä perustuvat ennen kaikkea siihen, miten he yleensä näkevät kristinuskon ja muiden uskontojen välisen suhteen: ovatko eri uskonnot täysin toisensa poissulkevia vai löytyykö toisistakin uskonnoista hyviä ja totuudellisia piirteitä, jotka vain ovat täydellisemmässä muodossa kristinuskossa.

Tältä pohjalta osa kristityistä ajattelee, että kristinuskon ja islamin jumalakäsitykset sulkevat toisensa pois. Oikea usko Jumalaan voi perustua vain Jeesuksen jumaluuden ja pelastustyön tunnistamiseen. Osa sen sijaan arvelee, ettei Jeesuksen jumaluuden ja Jumalan kolmiyhteyden torjuminen islamissa tee tyhjäksi muslimin todellista uskoa Jumalaan, vaan erilaisista näkemyksistään huolimatta niin kristitty kuin muslimikin kääntyvät rukoillessaan yhden ja ainoan Jumalan puoleen.

Vuonna 2003 aloitetussa kirkko ja islam -sarjassa on ilmestynyt 15 numeroa Hyvä tietää islamista:

1. Islam (yleistä)
2. Islamin vaiheet
3. Muhammad
4. Koraani
5. Allah
6. Ihminen
7. Muslimin usko ja velvollisuudet
8. Uskonnolliset juhlat
9. Iankaikkisuus ja pelastus
10. Synti
11. Islamin monimuotoisuus
12. Islam ja valta
13. Mies, nainen ja avioliitto
14. Uskonnonvapaus
15. Uskovatko kristityt ja muslimit samaan Jumalaan?

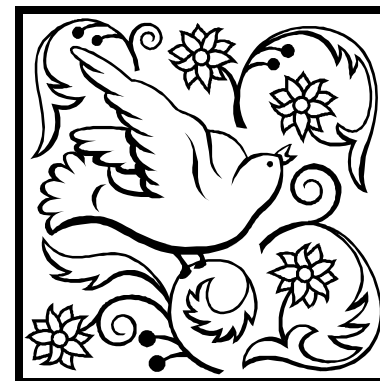
Julkaisija: Suomen evankelis-luterilaisen kirkon ulkoasiain neuvoston (KUN) kirkko ja islam -työryhmä. Tekstin on laatinut Heidi Hirvonen ja toimittanut Timo Vasko.

<http://www.evl.fi/kkh/kuo/klk/islam/hyvatietaaislamista.htm>

Tilaus: Kirkon lähetystyön keskus (KLK), PL 185, 00161 Helsinki; klk@evl.fi

ISBN 951-789-129-6

HYVÄ TIETÄÄ ISLAMISTA

15

USKOVATKO KRISTITYT JA MUSLIMIT SAMAN JUMALAAAN?

kirkko ja islam -sarja